

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Заклад вищої освіти “Український католицький університет”
Освітня програма	18159 Богослов'я
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	041 Богослов'я

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

25.03.2024 р.

Справа № 0223/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 04 "Богослов'я" у складі:

Христокін Геннадій Володимирович – головуєчий,
Кундеренко Іван Вікторович,
Левочко Руслан Іванович,
Пацан Василь Олексійович,
Шкрібляк Микола Васильович,

за участі запрошених осіб:

Біла Орися Ігорівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Заклад вищої освіти "Український католицький університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18159
Назва ОП	Богослов'я
Галузь знань	04 Богослов'я
Спеціальність	041 Богослов'я
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 5, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Місія та стратегія УКУ оприлюднені у публічному просторі та викладені на веб сайті ЗВО. Окрім того у закладі є розроблений додатковий документ - «Стратегія УКУ 2025» (що містить стратегії розвитку у найближчій перспективі). У звіті ЕГ та відомостях про самооцінювання також додано, що ЗВО діє за «гаслом»: свідчити, служити, спілкуватися; гасло покликано відображати екосистему УКУ. Цілі освітньої програми (у редакціях 2022 та 2023 років) корелюються з усім вищезазначеним. Ідея полягає у підготовці впливових фахівців («провідників суспільства») для служіння в Україні та за її межами. У той самий час самі цілі та змістовне наповнення освітньої програми дають чіткі визначення богословських, антропологічних, соціальних та освітніх сутностей, пов'язаних з реалізацією освітньої програми.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зі звіту ЕГ та наданих ЗВО документів – протоколів різних зустрічей щодо проектування та перегляду освітньої програми (<https://cutt.ly/OwLdNbrq>) впливає, що незважаючи на високий рівень комп'ютерної грамотності та наявних технологій, у ЗВО відсутня практика періодичного долучення всіх зацікавлених сторін (відповідно до цілей ОПП) до визначення та корегування змісту освітньої програми, окрім постійних опитувань власне здобувачів освіти. Наявна практика використання Google таблиці (як оцифрованої системи) як інструменту збору пропозицій щодо покращення ОПП потребує від всіх зацікавлених сторін періодичного використання веб сайту ЗВО. Проте зі звіту ЕГ та наданих документів – протоколів низки зустрічей (<https://cutt.ly/OwLdNbrq>) впливає, що пропозиції, які надходять від зацікавлених сторін (окрім здобувачів) подаються усно (а не через вебсайт). Водночас у зазначених протоколах зафіксовані обговорення таких пропозицій від роботодавців (хоч й їх коло не відображає всіх цілей ОПП). Згадані протоколи зустрічей також засвідчують імплементацію запропонованих змін: додавання ОК, зміни у контенті (наповнення) окремих ОК, що дає підстави стверджувати, що ЗВО реагує на потреби релігійної частини суспільства.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Щодо «врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту», окрім зазначеного у звіті ЕГ та відомостях самооцінювання, відповідність цьому підкритерію відстежується у наступному: по-перше, запит на кадри з вищою богословською освітою виріс у зв'язку із вимогами ст. 7 закону України «Про Службу військового капеланства»; по-друге вимушена релокація наявних служителів релігійних організацій різних конфесій та організація нових церков (новий релігійних громад) створює потребу у поповненні кваліфікованих кадрів. Щодо врахування «досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм», відповідність цьому підкритерію відстежується у наявній співпраці та/або обізнаності з практикою реалізації аналогічних освітніх програм у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича, Івано-Франківській академії Івана Золотоустого, Київській православній богословській академії, а також у Протестантському теологічному університеті в Нідерландах (PThU).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

На момент проведення акредитації освітньої програми немає прийнятого стандарту вищої освіти за спеціальністю "Богослов'я" магістерського рівня. Відтак оцінюється відповідність вимогам НРК. Слід зазначити, що згідно зі звітом ЕГ, розробники освітньої програми брали до уваги «Проект Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня спеціальності 041 – Богослов'я». Вимоги НРК щодо знань, вмінь/навичок, комунікації, відповідальності й автономності враховані, що підтверджується звітом ЕГ та відомостями самооцінювання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС складає 120 кредитів, що відповідає вимогам. Обсяг кредитів, які відводяться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти складає 30 кредитів ЄКТС (25% від загального навантаження), що також відповідає вимогам. Оскільки (на момент проведення акредитації) стандарт вищої освіти за спеціальністю відсутній, ЗВО керувався вимогами НРК.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітні компоненти, які складають ОП забезпечуються викладачами кількох кафедр УКУ: богослов'я, літургійних наук, біблійних наук, пасторального богослов'я, церковної історії та філософії, що може слугувати доказом бажання ЗВО забезпечити досягнення поставлених цілей у цілому. Досягнення програмних результатів навчання та здобуття компетентностей здійснюється завдяки освітнім компонентам, які мають різний напрямок. Зміст та наповнення освітніх компонентів періодично переглядаються. У висновку ЕГ особлива увага приділяється тому, що побажання здобувачів освіти беруться до уваги.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

За задумом ЗВО, зміст освітньої програми направлений на власне предметну область богослов'я. Освітні компоненти, які складають навчальний план, відповідають цілям, програмним результатам і компетентностям другого (магістерського) рівня вищої освіти, що підтверджується звітом ЕГ та відомостями самооцінювання. Елементи міждисциплінарності проглядаються у тому, що викладання забезпечується кількома кафедрами, а освітні компоненти передбачають різносторонні дослідження.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В ЗВО існують відповідні положення, які регламентують процес вибору здобувачами вибіркового освітніх компонентів, а також можливості формувати власну індивідуальну навчально-наукову траєкторію. Окрім цього у рамках індивідуальної траєкторії передбачено можливість використання академічної мобільності. В ЗВО існує та працює «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті 2022». У звіті ЕГ зазначено, що здобувачі саме цієї програми, яка акредитується, хоч й ознайомленні з доступними можливостями, не користувалися ними, що не дає можливості оцінити, яким чином академічна мобільність на цій ОПП застосовується на практиці.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У ЗВО існують відповідні Положення, які регламентують проведення практики по УКУ у цілому. Освітня програма, яка акредитується, передбачає практичну підготовку, на яку відведено 12 кредитів ЄКТС: педагогічна практика (9 кред. ЄКТС) та науково-дослідницька практика (3 кред. ЄКТС). Представники від роботодавців (як стейкхолдери) забезпечують бази для проходження цих практик здобувачами вищої освіти. Педагогічна практика задумана як спосіб закріплення отриманих знань.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма сприяє розвитку заданих soft skills. Окремі навички розвиваються за допомогою передбачених практик, захисту кваліфікаційної роботи, а також освітніх компонентів. Серед таких навичок можна зазначити: етичну орієнтацію, комунікативність, лідерство, командність, управління конфліктами, стресостійкість, навички аналітичного мислення, організаційного лідерства, емпатичного слухання, вміння вирішувати конфлікти, адаптивність та стресостійкість.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. При складанні освітньої програми бралися до уваги вимоги професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти», за яким проводиться атестація.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальне навантаження студента становить 120 кредитів ЄКТС за весь період навчання. Аналіз освітньої програми, навчального плану та інших супровідних матеріалів демонструє, що обсяг освітньої програми відображає фактичне навантаження здобувачів освіти та дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання. В УКУ є практика опитування студентів щодо якості викладання за кожним ОК.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма освіти за ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

УКУ є ЗВО недержавної форми власності. Вступ на освітню програму, яка акредитується відбувається за вимогами нормативно-правових актів України, які регламентують надання освітніх послуг. Всі положення є недискримінаційними та визначаються особливостями отриманих кваліфікацій. Правила прийому на освітню програму розміщені на сайті університету. В них чітко прописані умови вступу.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

На сайті ЗВО розміщені загальні «Правила прийому на навчання та вимоги до вступників» (<https://cutt.ly/ew17r1ay>). Прийом на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за вимогами доступний для осіб, які мають ступінь бакалавра, або магістра. Вступ на зазначену освітню програму відбувається за результатами ЄВІ та фахового іспиту. Ваговий коефіцієнт фахового іспиту – 0,6. Відбір кандидатів відбувається на конкурсній основі. Для вступу на магістерську програму допускаються абітурієнти як з дипломом бакалавра зі спеціальності «Богослов'я», так і ті, які мають попередню здобуту освіту за іншою спеціальністю. Їхній вступ, словами самого ЗВО «відбувається за так званим «перехресним вступом»» (цитуються за відомостями самооцінювання).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно з відомостями самооцінювання (наданих ЗВО) практики застосування правил щодо міжнародної чи «внутрішньої» кредитної мобільності на освітній програмі, що акредитується, ще не було. Проте така можливість передбачена у ЗВО у цілому та освітній програмі, яка акредитується. В УКУ існує «Положення про академічну мобільність». Відтак здобувачі вищої освіти мають право брати участь у програмах академічної мобільності для здобуття додаткових кредитів ЄКТС на базі інших ЗВО в Україні та за кордоном чи компетентностей (наприклад, мовних) для проходження науково-дослідницької практики тощо. Окремі частини цього положення регламентують визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти, переведення, поновлення студентів з інших ЗВО. У звіті ЕГ зазначено, що здобувачі освіти ознайомлені з доступними для них можливостями, разом з цим відсутність практичних прикладів застосування академічної мобільності не дає можливості оцінити, яким чином це застосовується на практиці.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В УКУ діє відповідне «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті». Воно знаходиться у вільному доступі. Згідно з відомостями самооцінювання практики застосування правил щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на освітній програмі, що акредитується, ще не було, що не дає можливості оцінити, яким чином визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті застосовується на практиці.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

УКУ (у цілому) дотримується студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи у різний спосіб, зокрема в активній участі студентів в освітньому процесі. Наприклад, у звіті ЕГ зазначено, що від здобувачів освіти (у рамках реалізації освітньої програми, яка акредитується) були надані побажання, щодо «недостатньої кількості годин для семінарських і практичних занять». Це призвело до ухвалення рішення про запровадження відповідних змін у навчальний план за освітньою програмою. Відтак, пропозиції покращення освітнього процесу, які надходять від здобувачів освіти відстежуються та беруться до уваги. З боку УКУ, всі запропоновані освітні компоненти сприяють розвитку критичного мислення, вміння формулювати та доносити власну позицію. УКУ очікує на формування довірливого і дружнього середовища між студентами і викладачами, коли викладач (словами УКУ) є фасилітатором. Навчання базується на принципах академічної свободи, в УКУ створені умови для формування індивідуальних траєкторій навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Судячи із звіту ЕГ, здобувачі освіти продемонстрували, що розуміють цілі, зміст та програмні результати навчання. Інформація про цілі, зміст та ПРН є доступною і зрозумілою. Силабуси всіх дисциплін (як обов'язкових, так і вибіркових) представлені на сайті УКУ у вільному доступі. В силабусах містяться всі необхідні елементи (структура дисципліни з детальним висвітленням усіх тем, анотація, мета, програмні компетентності та результати навчання; надаються детальні вказівки щодо доступних інформаційних ресурсів). Здобувачі освіти розуміють правила і вимоги освітніх компонентів, систему й критерії оцінювання. Здобувачі освіти отримують необхідну інформацію протягом першого тижня першого семестру навчання за освітньою програмою.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Кваліфікаційна робота є основним дослідницьким проектом здобувачів освіти за освітньою програмою. Разом з цим ЗВО сприяє розкриттю здобувачами освіти власного наукового потенціалу. Декілька освітніх компонентів формують дослідницькі навички та вміння, окремі ПРН мають дослідницький вимір. Протягом здобуття освіти, здобувачі мають можливість вибирати дисципліни, які відповідають їх власним науковим інтересам. Здобувачі освіти можуть публікувати результати своїх наукових розвідок у "Наукових записках УКУ". Примітним є те, що викладання освітніх компонентів забезпечується кількома кафедрами, що, природним чином, охоплює ширше коло експертиз, з якими можуть познайомитися здобувачі освіти. Разом з цим, згідно зі звітом ЕГ, видання «Acta Studiosa» фактично припинило свою роботу.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно зі звітом ЕГ, викладачі, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою, що акредитується, регулярно публікують наукові статті у вітчизняних та закордонних фахових виданнях, розробляють та публікують методичні матеріали, підручники, а також проходять стажування в Україні і закордоном. Викладачі періодично оновлюють зміст дисциплін. Частина викладачів здобули вищу освіту та науковий ступінь з богослов'я за кордоном, що зумовлює рекомендацію щодо визнання (нострифікації) такої освіти. На освітній процес впливають нові виклики. Наприклад, повномасштабне вторгнення Росії вплинуло на зміст освітніх компонентів.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація певною мірою досягається тим, що частина викладачів здобули вищу освіту в інших країнах, відтак самі викладачі можуть транслювати найкращі практики іноземних ЗВО на освітній процес. Окрім цього сама спільноти віри (як контекст здійснення освітнього процесу та особливості освітньої програми) має стійку тенденцію до підтримки зв'язків з одновітряними в інших країнах. Щодо використання академічної мобільності у контексті проходження окремих предметів в іноземних ЗВО (як частина інтернаціоналізації), УКУ має відповідні Положення. Щоправда, вони поки не реалізовані на практиці здобувачами освіти за ОП, що акредитується. Згідно з відомостями самооцінювання, у плани ЗВО входить «збільшення числа запрошених іноземних викладачів, запровадження спільних курсів в онлайн форматі». Проте цьому «збільшенню» не надано метрику і чітко не зазначено, як ці плани мають відобразитися на змісті і структурі ОП, що акредитується. У звіті ЕГ зазначено, що «налагоджена співпраця і з

університетом Нотр Дам (Notre Dame) у США», але не обґрунтовано переваги цього співробітництва для ОП. Натомість у відомостях самооцінювання про Університет Notre Dame додатково згадано, як про місце стажування окремих викладачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В УКУ існує Положення, яке регламентує порядок оцінювання. Наявні у вільному доступі силабуси містять детальний опис форми контролю і критерії оцінювання. Здобувачі освіти, за звітом ЕГ, проінформовані та розуміють види та форми контролю успішності. За кожним ОК можлива одна з двох форм підсумкового контролю: екзамен або диференційований залік. Підсумкова оцінка з дисциплін формується з урахуванням балів, отриманих під час семестру (в ході поточного і проміжного контролю), та екзаменаційних балів. У звіті та рекомендаціях ЕГ йдеться про розбіжності між різними викладачами у «частці балів, отриманих на екзамені». Разом з цим це питання регулюється п. 2.3.7 "Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти", а також зазначено, що ЗВО працює над уніфікацією "вагової частки". Публічний захист кваліфікаційної роботи та кваліфікаційний екзамен з педагогіки вищої школи є основною формою атестації. Разом з цим у відомостях самооцінювання зазначено, що "майже 60% випускників ОП готуються до священничого служіння", відтак підсумкова атестація у вигляді "кваліфікаційного екзамену з педагогіки вищої школи" може не відповідати інтересам всіх здобувачів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт відсутній за спеціальністю 041 Богослов'я (другого, магістерського рівня). З огляду на це атестація здобувачів за освітньою програмою здійснюється у формі кваліфікаційного екзамену з педагогіки вищої школи і методики викладання богослов'я та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В УКУ передбачені декілька Положень, які регламентують правила проведення контрольних заходів. За звітом ЕГ, здобувачі обізнані про наявність цих Положень, вважають їх чіткими та зрозумілими, та такими, що сприяють запобіганню конфлікту інтересів, створюють можливість оскарження результатів та повторного проходження контрольних заходів. Самі Положення оприлюднені на сайті ЗВО. Разом з цим, за звітом ЕГ, нарікань з боку здобувачів освіти виявлено не було. Неупередженість контрольних заходів зумовлена рівними умовами, відкритістю інформації (прикладом всі кваліфікаційні роботи обов'язково публікуються в електронному репозитарії УКУ).

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Контекст УКУ (як ЗВО, створеного спільнотою віри) сприяє найвищим етичним стандартам, що зумовлює природню популяризацію академічної доброчесності. Здобувач освіти в УКУ має постійні нагадування про доброчесність: на різних зустрічах, на вебсайті ЗВО та додатковому сайті бібліотеки, у кожному силабусі та на лекціях, тощо. Про академічну доброчесність, винесений окремий пункт у Договорах про надання освітньої послуги (у контексті прав та обов'язків сторін). Відтак УКУ сторує спільноту з нульовою толерантністю до плагіату. УКУ зупинив свій вибір на системі «Unichesk» (яка використовується для перевірки кваліфікаційних робіт та публікацій на наявність/відсутність плагіату). Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти (після захисту) розміщуються у відкритому репозитарії. ЗВО інформує учасників освітнього процесу про відповідальність за допущення академічного плагіату та про наслідки порушення принципів академічної доброчесності. У випадку встановлення факту академічної недоброчесності до учасників освітнього процесу можуть бути застосовані санкції. У звіті ЕГ та відомостях самооцінювання зазначено, що "Порушень академічної доброчесності за ОП не було виявлено". Відсутність конкретних прикладів порушення академічної доброчесності не дає можливості реально переконатися та оцінити, чи дійсно і яким чином задекларовані принципи академічної доброчесності застосовуються на практиці.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Богословські, філософські та педагогічні дисципліни читають науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію. Варто зазначити, що окремі викладачі отримали вищу освіту (або науковий ступінь) в інших країнах та проходять процес визнання освіти. Викладачі мають публікації у фахових виданнях, проходять стажування і підвищення кваліфікації у вітчизняних та зарубіжних закладах.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

В УКУ є відповідні Положення проведення конкурсного відбору викладачів, які регламентують вимоги до викладачів, порядок проведення конкурсу, тощо. Конкурс є відкритим. За звітом ЕГ викладачі УКУ, які були присутні на фокус-групі, обізнані із процедурою конкурсного відбору і скарг щодо неї не мають. Серед методів оцінювання рівня кваліфікації претендентів поширена практика пробних лекцій або проведення практичних занять. З новоприйнятими викладачами перший трудовий договір укладається терміном лише на один рік. Подовження терміну залежить від відгуків, які надають здобувачі освіти у ході анонімного опитування.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Освітньою програмою передбачено широкі можливості працевлаштування випускників. Проте виходячи з кола тих роботодавців, які долучені до освітнього процесу складається враження, що головним «роботодавцем» випускників УКУ є Українська Греко-Католицька Церква та її структури. Зокрема за словами ЕГ, «значна частина здобувачів за ОП готуються до майбутнього» служіння «в якості священнослужителів УГКЦ»; а у відомостях самооцінювання зазначено, що «близько 60% здобувачів програми готуються до служіння як священники УГКЦ». Проте ані у звіті ЕГ, а не у відомостях самооцінювання не наведені дані щодо залучення до освітнього процесу роботодавців поза колом УГКЦ. Окремі очільники УГКЦ періодично зустрічаються зі здобувачами освіти, а також представниками НПП та керівництвом ЗВО, отже мають можливість внести пропозиції щодо освітньої програми за спеціальністю «Богослов'я». Деякі викладачі, які забезпечують освітній процес також входять до складу структурних підрозділів УГКЦ. На базі Філософсько-богословського факультету діють різні інституції, які також можуть пропонувати випускникам можливість співпраці або працевлаштування.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

За даними звіту ЕГ, практика залучення роботодавців до аудиторних занять потребує удосконалення, разом з цим, з огляду на особливості освітньої програми, коло та визначення «роботодавців» має бути враховано при застосуванні критерію. Згідно з відомостями про самооцінювання, більшість постійних викладачів водночас є практиками, отже де-факто можуть вважатися представниками «роботодавців». Іноді до аудиторних занять залучаються гостьові викладачі.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В УКУ передбачена багаторівнева система професійного розвитку викладацького складу. Прикладом, ЗВО виплачує грошову винагороду у разі публікації статті у виданні, яке практикує peer review (незалежне «сліпе» анонімне рецензування) та/або входить до наукометричних баз Scopus чи Web of Science. Оскільки в УКУ впроваджені технології електронного навчання, ЗВО допомагає викладачам при створенні електронних курсів, сприяє підвищенню інформаційної грамотності. В ЗВО є певні положення, які регламентують підвищення кваліфікації викладачів. Викладачі ОП впродовж останніх 5 років проходили стажування у вітчизняних та закордонних інституціях. За звітом ЕГ, різноманітні фінансові стимулювання сприяють науковій діяльності, прикладом, є доступні благодійні внески від приватних меценатів, які надаються для цільового використання з метою придбання літератури, реалізації наукових розвідок, тощо. Разом з цим у звіті ЕГ не наведені джерела цієї інформації: фокус-групи? Окрім того, не зрозуміло значення терміну "професори, які залучені до реалізації освітнього процесу на ОП", адже немає відомостей, про чисельних викладачів із зазначеним вченим званням.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В УКУ передбачено декілька напрямків (та/або шарів) стимулювання викладачів у напрямку розвитку викладацької майстерності. Окрім цього в ЗВО є відповідні Положення (зрозумілі та прозорі для викладацького складу).

Прикладом, існує практика обрання «Викладача року» переможець цього конкурсу має можливість за вибором або відвідати наукову чи професійну конференцію, або пройти стажування за кошт університету. Окрім цього ЗВО проводить т. з. «рейтингування» викладачів завдяки проведенню анонімного опитування серед здобувачів освіти. Викладачі, які здобувають високий бал, отримують фінансове стимулювання. Викладачі отримують грошове заохочення за публікацію статті у журналах, які індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science, за видання авторської наукової монографії, запис відео-лекції.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Освітній процес в ЗВО у цілому здійснюється у відповідності до ліцензійних вимог. Здобувачі освіти мають безоплатний доступ до користування бібліотечними фондами, зокрема електронними ресурсами. Особи з інвалідністю та інші маломобільні групи забезпечені доступом до навчальних корпусів. В ЗВО функціонують спеціалізовані комп'ютерні класи, в яких студенти безоплатно користуються мультимедійним обладнанням та інформаційними ресурсами. В ЗВО є заклад громадського харчування, де викладачі та здобувачі освіти мають відповідні знижки. На території УКУ доступний медпункт та наявні аптечки у кількох місцях. Доступні спортивні кімнати, футбольне поле. ЗВО забезпечує належні умови для осіб з особливими потребами. Разом з цим у звіті ЕГ відсутні відомості щодо доступності 1) відповідних бібліотечних фондів та зручності їх використання, 2) обладнання, зокрема комп'ютерів, саме для учасників освітньої програми, що акредитується.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Викладачі та здобувачі вищої освіти в УКУ забезпечені безоплатним доступом до інфраструктури та інформаційних ресурсів. В ЗВО використовується система CMS для реалізації освітніх цілей та досягнення ПРН. Постійно проводяться анкетування та опитування викладачів та здобувачів, які допомагають вдосконалювати освітній процес. Разом з цим у звіті ЕГ відсутні відомості щодо доступності 1) бібліотечних фондів та зручності їх використання, 2) обладнання, зокрема комп'ютерів, саме для учасників освітнього процесу, що акредитується.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

УКУ докладає зусилля для створення безпечного освітнього середовища. На вимогу часу в УКУ є вільно доступне укриття. Також є пожежні гідранти та аптечки першої допомоги. Студенти отримують інформацію щодо доступних засобів безпеки протягом спілкування зі своїми кураторами. Освітній процес здійснюється відповідно до відповідних нормативно-правових актів. Студенти денної форми навчання поінформовані про можливість доступу до психологічної підтримки, що стало особливо важливим після повномасштабного вторгнення. За даними звіту ЕГ самооцінювання аудиторні заняття відбуваються за 3 різними локаціями, що може бути незручним для студентів. Задля безпеки студентів та працівників на території університету та в усіх корпусах здійснюється відеоспостереження.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

УКУ у цілому забезпечує освітню, інформаційну, організаційну підтримку та задовольняє соціальні та консультативні запити здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу мають доступ до вебсайтів ЗВО, відповідного факультету та власної «Вікі». За даними звіту ЕГ, на фокус-групах з випускниками та здобувачами освіти за програмою, що акредитується, скарг на роботу відділів та структурних одиниць ЗВО зафіксовано не було. Для здобувачів освіти доступні ресурси у вигляді часткової оплати за навчання завдяки благодійним організаціям. Разом з цим, у зв'язку з тим, що виникають розбіжності між викладачами при складанні підсумкової оцінки за навчальну дисципліну (див. критерій 5), виникає враження, що викладачі та здобувачі освіти не повною мірою ознайомлені з наявним «Положенням про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти». В УКУ створений підрозділ, який вивчає реальні потреби здобувачів вищої освіти, зокрема за освітньою програмою, що акредитується. Задля виконання ліцензійних умов, УКУ уклав Договір з третьою стороною щодо проведення технічного обстеження тих приміщень, які використовуються для забезпечення освітнього процесу, на предмет їхньої доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. У гуртожитку також передбачені житлові приміщення для людей з особливими потребами. В УКУ є певні Положення, які регламентують Умови реалізації права на освіту особами з особливими потребами. Хоч все зазначене поширюється на здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою, що акредитується, відсутні відомості, чи була практика застосування цих умов у рамках ОП.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В УКУ створений підрозділ, який вивчає реальні потреби здобувачів вищої освіти, зокрема за освітньою програмою, що акредитується. Задля виконання ліцензійних умов, УКУ уклав Договір з третьою стороною щодо проведення технічного обстеження тих приміщень, які використовуються для забезпечення освітнього процесу, на предмет їхньої доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. У гуртожитку також передбачені житлові приміщення для людей з особливими потребами. В УКУ є певні Положення, які регламентують Умови реалізації права на освіту особами з особливими потребами. Хоч все зазначене поширюється на здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою, що акредитується, відсутні відомості, чи була практика застосування цих умов у рамках ОП.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Завдяки особливості УКУ (як ЗВО, створеного спільнотою віри) християнська етика праці та навчання є вкрай важливими. Це зумовлює доволі високі стандарти, які відображені у відповідних Положеннях. Зокрема не толерується академічна недоброчесність, а також, упереджене ставлення учасників освітнього процесу один до одного, аб'юзивні стосунки, сексуальне домагання і провокування, інтоксикація, тощо. В ЗВО наявна чітка та зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій. Варто зазначити, що зразковим є наявність окремого Положення щодо Захисту вразливих осіб. Згідно звіту ЕГ на ОП, що акредитується не виникало необхідності застосування цих процедур.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Моніторинг здійснення освітнього процесу в УКУ здійснюється гарантом, деканатом факультету, а також іншими структурами. В ЗВО у цілому наявні процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. За даними звіту ЕГ, по-перше, здобувачі у фокус-групах підтвердили, що мають можливість вибору дисциплін, а також мають можливість вільного вибору дослідницького поля написання кваліфікаційних робіт та обрання наукових керівників (консультантів). Вибір не обмежується науково-педагогічним персоналом ЗВО; по-друге, здобувачі освіти беруть участь в опитуваннях, щодо покращення освітньої програми, які проходять в електронному форматі, що дозволяє простішу фіксацію змісту пропозицій. Роботодавці додають пропозиції в усній формі.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Згідно із відомостями самооцінювання та звіту ЕГ, УКУ створює умови, коли здобувачі освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої у якості «партнерів», відтак їх думка є важливою. В УКУ передбачена участь здобувачів освіти у радах і комісіях різних рівнів, а також участь у постійних опитуваннях щодо освітньої програми. В ЗВО налагоджений зв'язок із куратором. Результати опитування здобувачів беруться до уваги під час перегляду освітньої процесу, що відображено у відповідних протоколах, зазначених у відомостях самооцінювання. ЕГ встановлено, що за результатами опитування запропоновано та здійснено зміну викладачів окремих дисциплін, внесені зміни у навчальний план; скореговані методи викладання та оцінювання; запроваджені зміни у побудову співпраці з викладачами та керівниками кваліфікаційних робіт.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

З врахуванням особливостей релігійної спільноти, саме розуміння «роботодавців» має бути скорегованим, адже не йдеться виключно про отримання робочого місця у традиційному розумінні. За даними звіту ЕГ, роботодавці (в розумінні конфесійних керівників) додають пропозиції в усній формі. В ЗВО (станом на момент складання висновку ГЕР) не передбачена окрема формальна електронна форма подачі зауважень та пропозицій з боку роботодавців. Наявна форма подачі пропозицій доступна для всіх. Подача рекомендацій «роботодавцями» відбувається у неформальний спосіб, втім наявні протоколи демонструють факт обговорення внесення таких пропозицій. Оскільки керівники УГКЦ (по суті «роботодавці») входять до складу Академічної ради, а отже, беруть активну участь в перегляді освітньої програми.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Цільова аудиторія освітньої програми, що акредитується – люди, які належать релігійній спільноті (котрій притаманно продовжувати підтримувати зв'язок різними засобами) у наслідок цієї особливості, відстеження подальшого життєвого шляху випускників природним чином реалізовується дещо простіше, ніж на тих освітніх програмах, де учасники освітнього процесу не продовжують підтримувати зв'язок. Здобувачі освіти та випускники освітньої програми працюють (несуть служіння) у релігійних організаціях, благодійних фондах та громадських організаціях. Відомості самооцінювання містять таку статистику: «Близько 60% здобувачів програми готуються до служіння як священники УГКЦ», разом з цим відсутня інформація про те, яким чином була зібрана ця інформація. Згідно відомостей самооцінювання, наданих ЗВО, випускники мають право працевлаштування в «органах державного управління і місцевого самоврядування». Проте відомості про реальні випадки продовження самого такого кар'єрного шляху відсутні.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

УКУ загалом вчасно реагує на виявлені недоліки в освітніх програмах та/або освітньому процесі. У звіті ЕГ зазначені реальні приклади вчасного реагування на недоліки, які були виявлені при реалізації освітньої програми, яка акредитується: по-перше, внесенні зміни у наповнення окремих освітніх компонентів; по-друге, було ухвалено рішення внести зміни у перелік освітніх компонентів задля підсилення практичної сторони ролі богослов'я; по-третє, внесенні зміни до викладацького складу; по-четверте, зроблені зміни щодо вимог до вступного фахового іспиту задля відображення власне магістерського рівня навчання, тощо. Зміни, які вводяться, позитивно впливають на студентоцентрованість освітньої програми.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Протягом попередніх акредитаційних візитів саме за освітньою програмою, що акредитується, головну увагу було звернено на важливість визнання здобутих за кордоном наукових ступенів викладачами. Згідно зі звітом ЕГ, гарант освітньої програми зазначив, що окремі викладачі вже пройшли визнання в МОН. Окрім того, УКУ продовжує здійснювати працю над інтеграцією українського та міжнародного освітнього простору на рівні всього ЗВО (це відображено у відомостях самооцінювання та звіті ЕГ), що впливає на весь освітній процес, і на освітню програму, що акредитується, зокрема. За результатами нещодавнього акредитаційного візиту за освітньою програмою «Християнська педагогіка та організація дозвілля» (спеціальність "богослов'я") було внесено пропозицію-рекомендацію щодо забезпечення технічної сторони внесення різних пропозицій та зворотного зв'язку власне з НПП, проте чітких процедур і порядку відстеження (краще – моніторингу!) за їх уведенням (запровадженням) на практиці не розроблено.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

З врахуванням особливості самого ЗВО та освітньої програми зокрема, можна зазначити, що всім учасникам освітнього процесу притаманні високоморальні етичні принципи, адже УКУ (у цілому) та освітня програма приваблює людей, які у наслідок приналежності до спільноті віри, схильні дотримуватися етичних стандартів та високих моральних принципів. Відтак, культура якості продиктована не лише академічною стороною, але є природною поведінкою учасників освітнього процесу. Постійне вдосконалення освітньої програми та освітнього процесу можна простежити у наступному: по-перше, постійні опитування серед здобувачів освіти (щодо роботи підрозділів та якості викладання); по-друге, праця органів студентського самоврядування; по-третє, аналіз отриманих результатів опитування; по-четверте, зустрічі НПП, де обговорюються різні пропозиції.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні (та оприлюднені) в УКУ правила і процедури (які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу) здебільшого визначені чітко і зрозуміло. Здобувачі освіти, за даними звіту ЕГ, наполягали, що окрім загальноприйнятих норм дотримання академічної доброчесності, в УКУ панують високоморальні етичні принципи, притаманні етиці УКУ у цілому. Окрім цього, особливістю освітньої програми є цільова аудиторія – ті, хто належать спільноті віри, що підсилює індивідуальний вимір високих моральних принципів. У результаті проведених ЕГ фокус-

груп виявлено, що випускники, здобувачі та інші учасники освітнього процесу визнають доступність всіх необхідних положень на спеціально розробленому ресурсі «Вікі УКУ». Учасники освітнього процесу вмотивовані дотримуватися наявних правил та процедур. Наявне "Положення про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти" залишає простір для різночитання.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На спеціально розробленому ресурсі «Вікі УКУ», за кожною освітньою програмою є рубрика «Відгуки та пропозиції». Збір даних відбувається за допомогою Google Form, оскільки цей інструмент формує електронну таблицю, є технічна можливість відстежувати внесені пропозиції за різними ознаками. Зібрані пропозиції обговорюються на відповідних зустрічах, що видно у протоколах, посилання на які зазначені у відомостях самооцінювання. Інформація про власне процес перегляду освітньої програми розміщена на сторінці філософсько-богословського факультету: <https://cutt.ly/Rw1ByO9B>

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

УКУ дотримується принципів відкритості та публічності. На момент складання висновку ГЕР вебсторінка містить вичерпну інформацію про освітню програму. ЗВО надає вичерпну інформацію як на «Вікі УКУ», так й у кожному силабусі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Чітко сформувати коло роботодавців як стейкхолдерів (зокрема для подальшого відстеження пропозицій), адже у відомостях самооцінювання зазначено, що 60% випускників націлені на клерикальну кар'єру. Проте зміст ОП в елементах стандартів та атестації зорієнтована на «викладача вищої школи». Окрім цього, у зведеній таблиці подачі пропозицій з покращення освітнього процесу від зацікавлених сторін (<https://cutt.ly/OwLdNbrq>) відсутня окрема категорія «роботодавці», у той час, коли інші учасники обговорення поділені на логічні категорії. Натомість окремі стейкхолдери подаються по-імені, зокрема: Б. Гудзяк, С. Сус, Ю. Підлісний Р. Пендюк Я. Приріз. Враховуючи особливості ОП та сформульовані вище конкретні рекомендації щодо «невизначеності кола роботодавців», пропонуємо доопрацювати питання участі «роботодавців» у проектуванні ОП: до цього процесу мають бути широко залучені не лише керівники конфесій та впливові особи серед загалу УГКЦ, а представники різних сфер суспільного буття і, зокрема, освітньої, науково-педагогічної, культурно-просвітницької, тощо.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Оскільки за відсутністю професійного стандарту брався до уваги професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти», радимо звернути увагу, що 7 березня 2024 року (протягом акредитації освітньої програми) МОН оприлюднив (<https://cutt.ly/vw1CHCAo>) початок громадського обговорення нової редакції проекту професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Оскільки в УКУ за ОП, яка акредитується, відсутня практика визнання результатів неформальної освіти / результатів навчання під час академічної мобільності, рекомендуємо розробити чіткі процедури та порядок інформування здобувачів освіти про таку можливість.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Актуалізувати інформацію серед здобувачів освіти, їхніх наукових керівників, а також на відповідних сайтах про недоступність видання «Acta Studiosa» для публікації результатів наукових розвідок здобувачів освіти. Продовжити стимулювати здобувачів освіти до публікаційної активності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Виходячи із факту, що викладачі для підрахунку підсумкової оцінки з навчальних дисциплін, читання яких вони забезпечують, користуються власними методиками та застосовують різні «авторські» підходи до встановлення рівня успішності та якості знань здобувачів вищої освіти, рекомендуємо пришвидшити впровадження або єдиної системи критеріїв оцінювання, або зобов'язати науково-педагогічних працівників ретельніше дотримуватися вимог Положення про порядок оцінювання.

Критерій 6. Людські ресурси

У зв'язку з тим, що Законом України «Про Службу військового капеланства» (ст. 7) визначено можливість для громадянин України, який є священнослужителем зареєстрованої в Україні релігійної організації та отримав від керівного центру (управління) відповідної релігійної організації мандат на право здійснення військової капеланської діяльності, рекомендуємо розробити чіткий алгоритм та інформаційний пакет для випускників і здобувачів ОП про ці переваги та потреби ЗСУ, а також інтенсифікувати залучення до аудиторних занять галузевих спеціалістів і роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Звіт ЕГ та відомості самооцінювання не розкривають, яким чином створене освітнє середовище та матеріальні ресурси ЗВО УКУ впливають на реалізацію освітнього процесу саме за цією ОП, що акредитується. Вважаємо недоречним ущільнення бібліотечного приміщення ФБФ (відомості отримані з власних джерел) і рекомендуємо подбати про наявність достатнього простору для розміщення богословського фонду бібліотеки або принаймні привести в порядок наявне приміщення (зокрема відділу періодики), щоб забезпечити учасникам освітнього процесу кращі умови доступу до богословських фондів бібліотеки УКУ. Вдосконалити технічне і матеріальне забезпечення викладачів для здійснення освітнього процесу за ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Формалізувати зворотний зв'язок із випускниками, зокрема шляхом створення спеціальних програм комплексного зворотного зв'язку. Оскільки у звіті ЕГ відзначено активну діяльність «Асоціації випускників УКУ», вважаємо за доцільне вивчити питання про імплементацію цієї задачі завдяки ресурсам і потенціалу Асоціації. Рекомендуємо

продовжити процес визнання освіти та наукових ступенів, отриманих за кордоном. У відомостях самооцінювання зазначено, що була призупинена робота над реєстрацією періодичного фахового видання МОН України. Вважаємо за доцільне відновити реєстраційні процедури фахового видання (журналу). У зв'язку з збільшенням кількості випускників, радимо запровадити формальні методи збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. За результатами акредитації ОП «Християнська педагогіка та організація дозвілля», (2432/АС-23) у висновках ГЕР було сформульовано рекомендації щодо покращення та формалізації документування наявної міжнародної співпраці. Наприклад, фіксація результатів візиту гарантом ОПП в Протестантський теологічний університет Нідерландів (PThU), що можна було визначити як перевагу і сильну сторону за критерієм 1.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Задля досягнення прозорості та публічності радимо визначити коло роботодавців та посилити взаємодію (зокрема інформування) з ними. Рекомендуємо не обмежувати коло «роботодавців» виключно релігійно-церковними лідерами, а залучати також і з керівників інших ЗВО і науково-освітніх установ. Адже для ОПП орієнтиром є професійний стандарт «викладача вищої освіти», на разі не зрозуміло яким чином забезпечується представництво серед роботодавців представництво керівників ЗВО, як досягається їх залучення та інформування. Рекомендуємо посилити інформування учасників освітнього процесу щодо загальноуніверситетських практик та Положень, а також розуміння, як це транлюється власне на ОПП, яке акредитується.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ХРИСТОКІН ГЕННАДІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ